

VURDERING AF DE LANDSKABELIGE VÆRDIER I OMRÅDET SYD FOR HILLERØD

– På baggrund af en landskabskarakteranalyse

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING
2. BELIGGENHED OG AFGRÆNSNING
3. LANDSKABSKARAKTEROMRÅDET
4. LANDSKABELIG VURDERING
5. ANBEFALING

INDLEDNING

Nærværende rapport er et uddrag af en analyserapport der er udarbejdet efter landskabskaraktermetoden, hvis formål er at afdække landskabets karakteristika, samt tilstand og sårbarhed. Selve analyseformen er målrettet et større område, f.eks. en hel kommune. Grundet et behov for at finde en optimal placering til ny S-togsstation og et nyt superhospital syd for Hillerød, er analyseformen blevet taget i anvendelse på et mindre areal, - arealet mellem Hillerød by og grænsen til Allerød mod syd. Formålet med analysen er, at belyse de landskabelige værdier der er i området, for at kunne inddrage disse værdier i forbindelse med lokalisering af ny S-togsstation og et nyt superhospital syd for Hillerød. Der er i opstarten af processen blevet udarbejdet en landskabskarakteranalyse for området omkring Overdrevsvej af Thing & Wainø "*Landskabsanalyse efter landskabskaraktermetoden, ny station og byzone*". Denne analyse har vist sig ikke at være geografisk dækkende, hvorfor den nu er suppleret med hele området mellem Hillerød bygrænse mod syd og grænsen til Allerød Kommune. Analysen fra Thing & Wainø er indarbejdet i nærværende rapport.

Dette uddrag er udarbejdet med det formål at bidrage til at kvalificere den fremtidige placering af ny S-togsstation, nyt superhospital og tilhørende byudviklingsområde, i forhold til hensynet til de landskabelige værdier.

For hele analyserapporten henvises til "*Landskabskarakteranalyse af området syd for Hillerød, lokalisering af ny station/Hospital /by*".

BELIGGENHED OG AFGRÆNSNING

Projektområdet er beliggende mellem Hillerød bygrænse mod nord, motortrafikvejen mod København mod vest, bygrænsen ved Ny Hammersholt og skovbrynet ved Store Dyrehave mod øst, og skovbrynet ved Brødeskov og kommunegrænsen til Allerød Kommune mod syd.

Projektafgrænsning

Afgrænsningen af landskabskarakterområdet er defineret som "et specifikt, unikt landskabsområde med et tydeligt, og ensartet og genkendeligt samspil mellem naturgrundlag, arealanvendelse og områdets særlige rumlige visuelle forhold, som bevirker at det adskiller sig fra de omkringliggende naboer. Et bestemt

landskabskarakterområde er en unik størrelse, og kan derfor kun forekomme ét sted” – (Vejledning om landskabet i kommuneplanen, Miljøministeriet 2007). Landskabsmetoden opererer kun i det åbne land, hvorfor landskabskarakterområdet er afgrænset af bygrænsen og de store skove. Projektområdet er en del af et større karakterområde, hvilket betyder at den landskabskarakter der er gældende i projektområdet også kan omfatte arealer der ligger udenfor projektområdet, og som derfor ikke er beskrevet her, ligesom der ikke er defineret en endelig afgrænsning af karakterområdet mod syd og mod vest.

Nærværende rapport er et uddrag af landskabskarakteranalysen. Landskabskarakteranalysen er baseret på fire faser;

1. Kortlægning
2. Vurdering
3. Strategi
4. Implementering

Dette uddrag resumerer op på faserne; kortlægning og vurdering. I selve landskabskarakterrapporten er der fastsat generelle strategiske mål for landskabskarakterområdet. De strategiske mål skal fastsætte den overordnede strategi for varetagelsen af de landskabelige værdier, herunder om landskabet skal styrkes, beskyttes, vedligeholdes eller ændres ved hjælp af handlinger og initiativer. I implementeringen fastsættes retningslinjer og vilkår for de strategiske mål.

Vurderingen af de landskabelige værdier er baseret på de naturgeografiske, kulturgeografiske og rummelige og visuelle forhold i landskabet. Arealanvendelsen har en stor betydning for landskabets værdi, da den enten kan tydeliggøre eller sløre eksempelvis terrænet, kulturhistoriske helheder eller enkeltelementer, eller have betydning for den naturværdi arealet har.

LANDSKABSKARAKTEROMRÅDET

Landskabskarakterområdet er for en stor del et åbent agerlandskab. Området er indrammet af Brødskov og Store Dyrehaves karakteristiske høje skovbryn mod syd og øst, samt bygrænsen mod nord. Mod vest fortsætter landskabet på den anden side af motortrafikvejen. Landskabet har sin oprindelse i udskiftningen i 1700 tallet, dog er den nordlige del præget af store gårde med store marklodder, som kan føres tilbage til 1300 tallet.

Der er tre knudepunkter i området, hvor overordnede veje og/eller jernbaner mødes. Ved kraftvarme værket mødes Overdrevsvejen og to jernbaner. Ved Favrholt mødes trafikken fra Overdrevsvejen og Lyngevej i et kryds. Det sidste knudepunkt er lige nord for Hammersholt hvor Brødskovvej og S-togsbanen krydser hinanden.

Kraftvarme værket

Af pejlemærker ses kraftvarme værket mod øst og lidt udenfor området ses mod vest tre vindmøller, mod syd et vandtårn og mod nord Frederiksborg slot.

Den nordlige del af området er præget af nærheden til Hillerød by med erhverv og små sammenhængende bebyggelser, samt den gamle ladegård Favrholt med de store omkringliggende marklodder. Området ved Favrholt adskiller sig fra det øvrige landskab ved samspillet mellem de historiske bygninger og det store vådområde med græssende kreaturer og rigt fugleliv. Her er der gjort mange fund fra stenalderen og andre tidsaldre. Området fremstår med store visuelle landskabelige og historiske værdier.

Vådområdet Salpetermosen er et større tilgroet moseområde, hvor der har været gravet tørv. Området indeholder både naturværdier og kulturværdier, sidstnævnte bl.a. grundet fund af spor af den tidligste befolkning i området.

Vådområde ved Favrholt

I den syd/vestlige del er landskabet mere naturpræget med lavbundsområder, små vandhuller, vandløb (Slånbækken og Havelse Å), levende hegn, og ekstensivt landbrug op til Brødeskov. Terrænet er jævnt bølget. Smørkildebakke syd for Favrholt er det højeste punkt ca. 37 meter over havoverfladen.

Den syd/østlige del indeholder få udflyttergårde, små sammenhængende bebyggelser, landsbyen Hammersholt (grundlagt i 1300 tallet), et mindre erhvervsområde, tekniske anlæg og Hillerød golfbane. Jorden er for størstedelen dyrket, men der er også afgræssede arealer, mindre bevoksninger og en mindre skov indhegnet af et dige (Store Hestehave). Området indeholder beskyttede sten- og jorddiger, som stammer fra hegning af vange og skovlodder i forbindelse med udskiftningen i 1700 tallet. Mellem 1572 og 1576 blev der under Fredrik d. II gravet kanaler, som skulle føre vand fra Kollerød sø, gennem Brødeskov til Teglgårdssøen og videre til en mølle ved Slotssøen. Kanalen er blevet opfyldt i det åbne land, men fremstår stadig tydeligt som dybe grøfter inde i Brødeskov og øst for Brødeskov.

Terrænet i øst adskiller sig fra det øvrige område ved at være kuperet og præget af mange vandhuller (dødishuller). Forskellen i størrelsen af dødishullerne er markant, med større dødishuller mod nord ved golfbanen og mindre dødishuller syd for Ny Hammersholt.

Store Dyrehave skovbryn i landskab med små bakker

Hillerød golfbane

Golfbaneområdet har sin egen identitet, da terrænforskellene i området er meget markante og tydelige, samt områdets anvendelse som friluftsområde. Landskabet opleves som karakteristisk med sit parkpræg hvor der er tæt klippede græsoverflader, enkeltstående træer og trægrupper. Landskabet syd for Ny Hammersholt bølgers sig i små bakker langs Store Dyrehaves skovbryn. Atmosøskrænten udgår fra Lille Sverige og løber retlinet ca. 8 km mod VSV.

LANDSKABELIG VURDERING

Landskabet er generelt et åbent varieret landskab, som anvendes til alt fra intensivt og ekstensivt landbrug, til friluftsområde, småerhverv, skole, tekniske anlæg, fritliggende gårde, landsbybebyggelser og større og mindre vådområder. Stort set overalt er skovene synlige, og der er flere steder fine indkig til Frederiksborg Slot i Hillerød By. Kraftvarme værket som står som et pejlemærke i området.

Landskabets styrke

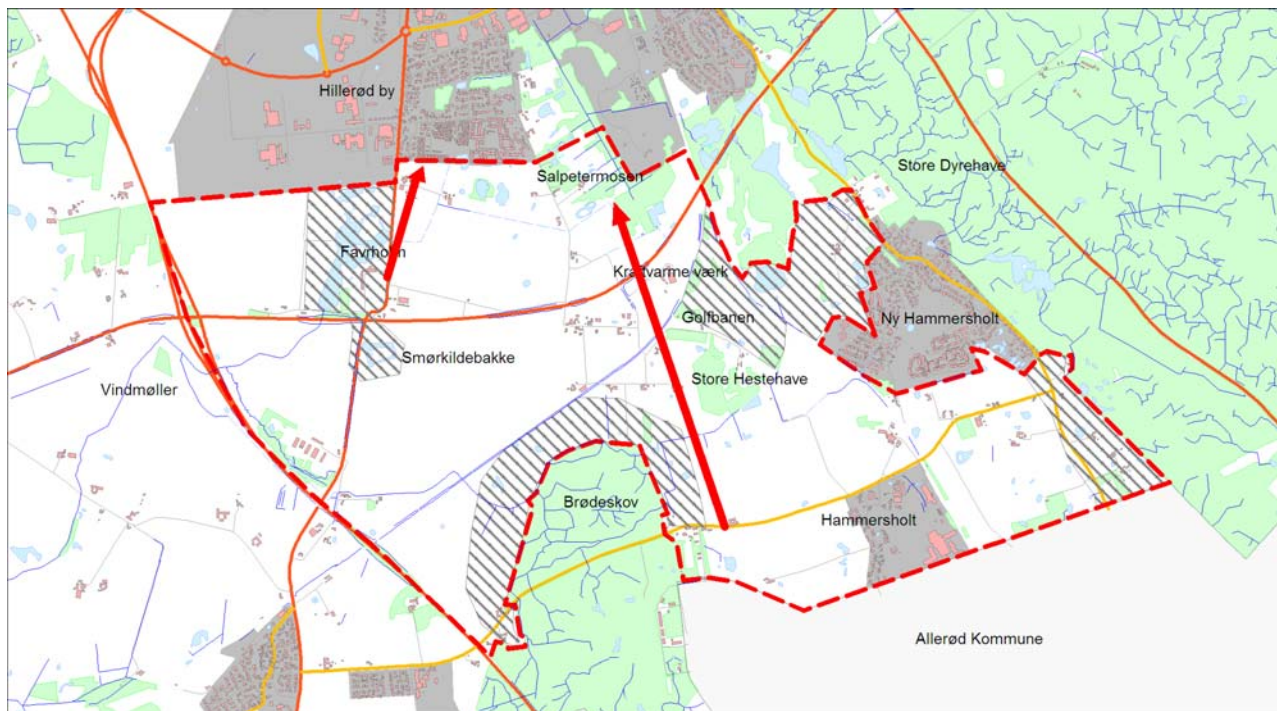
Styrken af landskabet afhænger af tilstedeværelsen og tydeligheden af de karaktergivende landskabselementer og rumlige visuelle forhold, som er bærende for landskabskarakteren. Projektområdet styrke vurderes at være:

- Nærheden til skovene (St. Dyrehave, Brødskov og St. Hestehave), og skovbrynenes markante rumlige afgrænsning i landskabet.
- Nærheden til Hillerød med Frederiksborg Slot som er synlig flere steder fra i landskabet
- Det jævnt kuperede område som i enkelte områder opleves mere tydeligt og karakterdannende pga. geologiske dannelser, hvor isen har efterladt landskabet kuperet med flere store og mindre dødisvandhuller.
- Indholdet af større områder indenfor projektområdet, der er forholdsvis uforstyrret og hvor der ikke er sket de store ændringer i områdets anvendelse over tid (intakte) Disse områder fremstår ofte med et stort naturindhold.
- De områder hvor der en skalamæssig harmoni. Det værende både i den store skala omkring landskabet ved Favrholt, og i den mindre skala omkring landskaberne i den østlige del af området ved Store Dyrehave. Disse områder fremstår ofte intakte da anvendelsen er samstemmende med det naturgeografiske grundlag.

Ved planlægning af byudvikling i området, herunder placering af ny station og nyt hospital, er der nogle områder som er mere sårbare end andre overfor ny bebyggelse og anlæg.

Sårbare områder for ny byudvikling

Sårbare områder er defineret som områder der i større grad vil blive påvirket ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Kort der viser de sårbare områder (skraveret signatur). Pilene viser indkik til Frederiksborg Slot.

- Specielt er det kuperede landskab mod øst op af Store Dyrehave sårbart overfor byudvikling, da der ville skulle ske store terrænbearbejdnings som vil ødelægge det karakteristiske dødislandskab. Dette gælder både området nord for Ny Hammersholt, og området syd for Ny Hammersholt. Områderne har endvidere store herligheds- og landskabsværdier og opleves meget smukt, da der er gode udsigtsforhold og fine kik til skovbryn. Området indeholder desuden flere steder store naturværdier, da landskabet er forholdsvis intakt, og ikke er blevet væsentligt forstyrret af eksempelvis overpløjning af vandhuller eller overdrev. De kuperede områder er skalamæssigt harmoniske og ny byudvikling vil være svært at indpasse i småskalalandskabet, specielt grundet krav om intensiv byudvikling i de stationsnære kerneområder.

- Området omkring Favrholt er sårbart, da området indeholder store kulturhistoriske og naturværdier. Området ligger åbent og relativt højt, og der er fra området gode udsigtsmuligheder ind til Frederiksborg Slot.
- Et område rundt om Brødeskov er sårbart, da ændringer i form af byudvikling eller større beplantninger/bevoksninger vil ødelægge sammenhængen mellem det åben land og skoven, og byudvikling vil blokere for udsigten til de markante skovbryn. Endvidere indeholder engene omkring Brødeskov store naturværdier, grundet den ekstensive drift af området.

ANBEFALING

- Respekter landskabets styrker som er: områderne i umiddelbar nærhed til skovene, de karakteristiske terrænformer i den østlige del af området, områder med store kulturhistoriske, landskabelige og naturmæssige værdier.
- Sikre at udsigtspunkter/strækninger bevares og respekteres ved fremtidig planlægning af området.
- Respekter landskabets skalaforhold. Områderne omkring golfbanen og området nord for Ny Hammersholt er et småskala landskab, som ikke vil kunne bære større bygninger.
- Bevar udsigtspunkt ved Smørkildebakken, ved ikke at opføre høj bebyggelse tæt på bakken
- Genopret Frederik d. II's kanaler, således at den kulturhistoriske værdi som anlægget har, bliver synlig, og fritlæg Slånbæk hvor den er rørlagt. Begge elementer kan integreres i en eventuel byudvikling af området.